

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

การวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

An error analysis in Chinese writing by students (Chinese program) of the Faculty of
Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University

ชนิชา คิตประเสริฐ

สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชามนุษยศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาจีนในระดับคำและระดับประโยคของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 (รุ่น 59) สาขาวิชาภาษาจีน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา CH3401 การเขียนภาษาจีน 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 88 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลงานเขียนของนักศึกษา คนละ 7 หัวข้อ ได้แก่ การเขียนโน้ต ใบลา ประกาศ โปสเตอร์ บันทึกประจำวัน จดหมายส่วนตัว และการเขียนบรรยายเหตุการณ์ รวมทั้งสิ้น 609 ฉบับ

ผลการศึกษาพบว่า ข้อผิดพลาดในระดับประโยคมีมากกว่าข้อผิดพลาดระดับคำ ซึ่งข้อผิดพลาดระดับคำนั้น เป็นการเลือกใช้คำผิดพลาด พบได้หลายลักษณะ ลักษณะที่พบมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการที่นักศึกษาไม่รู้คำศัพท์ รองลงมาคือ การใช้คำผิดความหมาย การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันผิดพลาด และ การใช้คำไม่รับกันตามลำดับ ส่วนข้อผิดพลาดในระดับประโยคนั้น พบข้อผิดพลาดด้านการตกหล่นมากที่สุด รองลงมาคือ การลำดับคำไม่ถูกต้อง การใช้คำเกินหรือซ้ำซ้อน และการแทนที่ผิดความหมายเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งข้อผิดพลาดเหล่านี้มีสาเหตุมาจากอิทธิพลของภาษาแม่ ประกอบกับทักษะการเขียนภาษาจีนของนักศึกษายังไม่ดีพอ ตลอดจนกลยุทธ์ในการเรียนและการสื่อสารของผู้เรียน ซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยการฝึกฝนทักษะการเขียนภาษาจีนตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม โดยฝึกจากระดับง่ายไปยาก ตั้งแต่การเขียนอักษรจีน ประโยคความเดียว ประโยคความรวม ไปจนถึงการเขียนระดับย่อหน้า และเน้นให้นักศึกษาเห็นถึงความเหมือนและความต่างระหว่างภาษาจีนและภาษาไทย

คำสำคัญ: การเขียนภาษาจีน, การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด, ข้อผิดพลาดระดับคำ, ข้อผิดพลาดระดับประโยค

Abstract

This paper aims to investigate errors identified in Chinese writing in vocabulary and sentence used by 88 third-year students who enrolled in CH3401 course, Chinese writing 1, 1st semester, 2018 (2016's academic year), Chinese program. Data was gathered from 7 titles i.e., note, leave of absence letter, notification, poster, daily report, personal letter and event description, total 609 pieces of writing by the students throughout the semester.

It was found that errors were mostly found in sentences than in vocabularies. To elucidate, such errors in the vocabularies were catachresis which could be identified in

several characteristics i.e., the ones mostly identified were a misuse caused by students not knowing the vocabularies, ambiguous synonym or malapropism and a misuse caused by students using unmatched morpheme, respectively; the errors mostly identified in sentences were omissions, misaligned words orders, pleonasm or redundant words, and misplaced words. Mother language was the root of such errors in combination with a mediocre writing skill as well as learning strategy and communication in learners; however, those can be improved with practices by Chinese writing starting from basic level to advanced level, from Chinese characters to simple Chinese sentences to compound sentences even to how to write a paragraph; moreover, such practices should be done with comparative manners between Chinese and Thai language.

Keywords: Chinese writing, error analysis, wording error and sentence error

บทนำ

การเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อน ผู้เขียนจะต้องเรียบเรียงความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ที่ถูกต้องตามหลักภาษา ทั้งยังต้องคำนึงถึงการใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร รูปแบบการเขียน เพื่อประกอบกันเป็น เนื้อความที่เป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา ปณิธาน บรรณาธรรม (2555) กล่าวว่า “การเขียนเป็นทักษะทาง ภาษาขั้นสูงที่เกิดขึ้นจากการบูรณาการทักษะการฟัง การอ่าน การพูดรวมไว้ด้วยกัน การถ่ายทอดเรื่องราวด้วย การเขียนจึงต้องอาศัยความรู้ ความคิด ประสบการณ์ จึงอาจกล่าวได้ว่าการเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อน การ สื่อสารด้วยทักษะการเขียนที่ดีถูกต้องและสละสลวย ย่อมแสดงถึงความรู้ความสามารถของผู้เขียน ใน ขณะเดียวกันงานเขียนที่มีข้อผิดพลาด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการใช้คำที่ถูกต้องความหมาย การสะกดคำ การลำดับ คำ ฯลฯ ย่อมส่งผลเสียทั้งในเรื่องสาระสำคัญของการสื่อความหมาย และบุคลิกภาพของผู้เขียนเอง”

อย่างไรก็ดี ในกระบวนการการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาจีนของผู้เรียน มักเกิดข้อผิดพลาดได้เสมอ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนรายวิชาการเขียนภาษาจีนพบว่า งานเขียนต่าง ๆ ที่มีอบหมายให้นักศึกษาเขียนนั้นมี ข้อผิดพลาดในการใช้คำ และการผูกประโยคค่อนข้างมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาจีน เพื่อศึกษาปัญหา ปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีน ตลอดพัฒนาหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับนักศึกษารุ่นถัดไปมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 (รุ่น 59) สาขาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และวิเคราะห์หาสาเหตุของข้อผิดพลาดที่ปรากฏ ตลอดจนหาแนวทางแก้ไข
2. เพื่อนำประโยชน์จากการศึกษาวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาการ เขียนภาษาจีน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตำราและปรับปรุงหลักสูตร

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาจีนในระดับคำ และระดับประโยค ของนักศึกษาสาขาภาษาจีนชั้นปีที่ 3 (รุ่น 59) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์มาจากงานเขียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา CHL3401 การเขียนภาษาจีน 1 ภาคเรียนที่ 1/2561 โดยผู้วิจัยจะตรวจหาข้อผิดพลาดจากงานเขียนของนักศึกษา รวบรวม และจัดประเภทหมวดหมู่ข้อผิดพลาดลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งเสนอวิธีการแก้ไข

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด “Error Analysis”

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด “Error Analysis” เป็นการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด ที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อวิเคราะห์สาเหตุปัจจัยการเกิดข้อผิดพลาดดังกล่าว ทำให้สามารถเข้าใจกระบวนการการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน Corder (1967) ได้แบ่งประเภทของข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาที่สองของผู้เรียนไว้ 2 ประเภท ได้แก่ Mistake และ Error ซึ่ง Mistake เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการพูดผิดหรือเขียนผิดโดยบังเอิญ ซึ่งไม่ได้เกิดจากการที่ผู้เรียนไม่เข้าใจในส่วนนั้น ๆ ส่วน Error นั้นเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น เนื่องจากผู้เรียนยังไม่เข้าใจกฎเกณฑ์ของภาษาเป้าหมายดีพอ ซึ่งข้อผิดพลาดชนิดนี้สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจระดับภาษาของผู้เรียน คาดการณ์ปัญหาของผู้เรียน ตลอดจนหาแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนได้

2. การจำแนกข้อผิดพลาด

Norriah (1983: 80-88) ได้รวบรวมวิธีจำแนกข้อผิดพลาดของนักวิจัย 2 ท่าน คือ Etherton (1977) และ Hudson (1971) โดยแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่ (1) การจำแนกข้อผิดพลาดโดยกำหนดประเภทของข้อผิดพลาดไว้ล่วงหน้า (2) การจำแนกข้อผิดพลาดหลังการรวบรวมข้อผิดพลาด

เนื่องจากภาษาเขียนสะดวกและเอื้อต่อการเก็บข้อมูลวิเคราะห์ ดังนั้นประเภทของข้อผิดพลาดอาจมีจำนวนมาก หรือน้อยกว่าที่เรากำหนดไว้ สำหรับงานวิจัยฉบับนี้จะให้วิธีการจำแนกข้อผิดพลาดวิธีที่ 2 เป็นหลัก โดยจำแนกข้อผิดพลาดหลังการรวบรวมข้อผิดพลาด ซึ่งวิธีนี้จะทำให้ผู้วิเคราะห์จำแนกข้อผิดพลาดได้ครอบคลุมตามประเภทของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจริง แต่ในขณะเดียวกัน ก็จะแบ่งประเภทข้อผิดพลาดโดยพิจารณาแนวคิดพื้นฐานจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วย

3. การวิเคราะห์สาเหตุข้อผิดพลาด

Selinker (1972 อ้างใน 王建勤, 2009) ได้เสนอทฤษฎี “Five central Processes” หรือกระบวนการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาที่สองของมนุษย์ เพื่อใช้ในการอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบภาษาที่สองของผู้เรียน ได้แก่

- 1) Language transfer คือการนำเอาลักษณะบางประการของภาษาแม่ไปใช้ในภาษาเป้าหมาย
- 2) Transfer of training คือการนำเอาลักษณะที่คุ้นเคยในภาษาเป้าหมาย ที่พบเป็นประจำในการบวนการเรียนรู้ มาใช้ในการสื่อสาร
- 3) Overgeneralization of target language linguistic material คือการที่ผู้เรียนนำเอากฎเกณฑ์ที่เคยเรียน ขยายไปใช้ในลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

- 4) Strategies of second language learning คือกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน เช่น กลยุทธ์การทำให้ง่ายขึ้น กล่าวคือผู้เรียนจะปรับเปลี่ยนไวยากรณ์ของภาษาเป้าหมายให้ซับซ้อนน้อยลง
- 5) Strategies of second language communication คือกลยุทธ์ในการใช้ภาษาเป้าหมายในการสื่อสารของผู้เรียน โดยผู้เรียนมักจะเลือกใช้คำหรือโครงสร้างประโยคที่ทราบเป็นอย่างดีแล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (รุ่น 59) สาขาวิชาภาษาจีน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา CH3401 การเขียนภาษาจีน 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 88 คน ชาย 8 คน หญิง 80 คน

2. ข้อมูลในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากผลงานเขียนของนักศึกษา คนละ 7 หัวข้อ ได้แก่ การเขียนโน้ต โปสเตอร์ โปสเตอร์ บันทึกประจำวัน จดหมายส่วนตัว และการเขียนบรรยายเหตุการณ์ รวมทั้งสิ้น 609 ฉบับ โดยให้ทำในคาบเรียนและอนุญาตให้นักศึกษาใช้พจนานุกรม และเครื่องมือในการสืบค้นได้ ซึ่งการนับจำนวนข้อผิดพลาดนั้น จะนับข้อผิดพลาด 1 จุด เป็น 1 ครั้ง แต่หากนักศึกษาค้นเดียวกันเขียนผิดพลาดแบบเดียวกันซ้ำในงานชิ้นเดียวกันจะนับรวมเป็น 1 ครั้ง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลลักษณะข้อผิดพลาดจะนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งให้เห็นถึงลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาจีนแต่ละด้าน และการแก้ไข สำหรับจำนวนข้อผิดพลาดที่รวบรวมได้นั้นจะนำเสนอในรูปแบบของค่าความถี่ และค่าร้อยละของการเกิดข้อผิดพลาดในแต่ละด้าน เพื่อแสดงถึงระดับความสำคัญของข้อผิดพลาดจากผิดพลาดมากที่สุดไปยังผิดพลาดน้อยที่สุด เพื่อนำมาใช้ในการอธิบายเชิงพรรณนาประกอบในการสรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. ข้อผิดพลาดในการใช้คำ

จากการวิเคราะห์ผลงานการเขียนภาษาจีนของนักศึกษา พบว่านักศึกษามีการเลือกใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมกับบริบท ในหลายลักษณะ ดังต่อไปนี้

1.1 การเลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันผิดพลาด

ในภาษาจีนกลางนั้นมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งโดยทั่วไปคำเหล่านี้จะมีคำเทียบเคียงเป็นภาษาไทยซ้ำกัน ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความสับสน และเลือกใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับบริบท เช่น

- (1) 我的职责是帮助她里面橱窗安排东西。(หน้าที่ของฉันคือช่วยเขาจัดของในตู้)

ควรเขียนว่า 我的职责是帮助她整理橱窗里的东西。

“安排”และ“整理”ใช้คำเทียบเคียงในภาษาไทยว่า “จัด” ได้เหมือนกัน แต่“安排”จะหมายถึงการจัดเตรียมที่มีลำดับก่อนหลัง เช่น 安排时间 (จัดเวลา) 安排工作 (จัดเตรียมงาน) ซึ่งใน

ที่นี้ นักศึกษาหมายถึงการจัดของในตู้ จึงควรใช้คำว่า “整理” ซึ่งจะหมายถึงจัดของที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบ

(2) 我在食堂拾到书包一个，里有一本汉语书。(ฉันเก็บกระเป๋าที่โรงอาหารได้ 1 ใบ ข้างในมีหนังสือภาษาจีนอยู่ 1 เล่ม)

ควรเขียนว่า 我在食堂拾到书包一个，内有一本汉语书。

“里”และ“内”มีคำเทียบเคียงในภาษาไทยว่า “ข้างใน” ทั้งคู่ แต่“里”ตัวเดียวไม่สามารถเป็นประธานของประโยคได้ จึงควรใช้คำว่า“内”

(3) 可以在网上检查成绩。(สามารถตรวจสอบคะแนนได้ในเว็บไซต์)

ควรเขียนเป็น (可以在网上查询成绩)

“检查”หมายถึง ตรวจสอบ ตรวจสอบ แต่จะเป็นการพิจารณาดูความเรียบร้อย พิจารณาว่าถูกหรือผิด เช่น 检查错误(ตรวจสอบข้อผิดพลาด) พิจารณาหาสาเหตุ เช่น 检查身体 (ตรวจร่างกาย) ซึ่งในประโยคนี้หมายถึง สามารถหาดูคะแนนได้ในเว็บไซต์ จึงควรใช้คำว่า “查询”

1.2 การใช้คำไม่รับกัน

โดยทั่วไปคำที่สามารถจับคู่กันได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น ความสอดคล้องด้านความหมาย หลักรไวยากรณ์ บริบท อีกทั้งการจับคู่คำต้องเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาด้วย เนื่องจากนักศึกษายังมีความรู้ คำศัพท์ที่จำกัด บางคำไม่เคยเรียน หรือยังไม่เข้าใจอย่างท่องแท้ จึงทำให้เวลาเขียนนั้นไม่รู้ว่าคำใดสามารถจับคู่กับคำใด เช่น

(4) 如果你想来就打微信告诉我一下儿。(ถ้าคุณอยากมาก็ส่งวีแชทบอกฉันด้วย)

ควรเขียนเป็น 如果你想来就发微信告诉我一下。

“ส่งวีแชท”ในภาษาจีนไม่ใช่คำว่า “打” แต่ใช้คำว่า“发微信”

(5) 书里有很大的知识。(ในหนังสือมีความรู้มากมาย) ควรเขียนเป็น 书里有大量的知识。

ในภาษาจีน “知识” จะไม่สามารถแบ่ง “大小” (ใหญ่เล็ก) ได้ในที่นี้ควรใช้คำว่า “大量” ซึ่งหมายถึงจำนวนมาก

(6) 请给我发一封短信。(ช่วยส่งข้อความหาฉันด้วย) ควรเขียนเป็น 请给我发个短信。

“封”เป็นลักษณนามของจดหมาย เช่น “一封信”(จดหมาย 1 ฉบับ) แต่“短信”(ข้อความ) จะใช้กับลักษณนาม“个” ดังนั้นจึงควรแก้ไขเป็น “一个短信”

1.3 การใช้คำผิดความหมาย

เป็นการเลือกใช้คำที่ทำให้เนื้อความในการสื่อสารเปลี่ยนแปลงไป หรือใช้คำที่ไม่ตรงตามความหมายที่นักศึกษาต้องการจะสื่อ หรือการใช้คำที่ทำให้ไม่มีความหมายในภาษา บางครั้งจะส่งผลให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจได้ว่านักศึกษาต้องการจะสื่ออะไร เช่น

(7) 在第一次听到“儿”这个词的声音，我觉得这个词的声音很奇怪。(ครั้งแรกที่ได้ยินเสียงอ่านของคำว่า“儿” ฉันรู้สึกว่เสียงอ่านของคำนี้แปลกมาก)

ควรเขียนเป็น 在第一次听到“儿”这个词的读音，我觉得这个词的读音很奇怪。

นักศึกษาหมายถึงเสียงอ่านของคำว่า“儿”จึงควรใช้คำว่า“读音”

(8) 老师让我打听来这儿玩儿的中国游客。(อาจารย์ให้ฉันไปสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวจีน)

ควรเขียนเป็น 老师让我采访来这儿玩儿的中国游客。

นักศึกษาหมายถึง สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวจีน จึงควรใช้คำว่า“采访”

(9) 我发音不太清楚。(ฉันออกเสียงไม่ชัดเจน) ควรเขียนเป็น 我发音不太准。

นักศึกษาหมายถึงออกเสียงไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน จึงควรใช้คำว่า“准”

1.4 ข้อผิดพลาดในการใช้คำที่เกิดจากการที่นักศึกษาไม่รู้คำศัพท์

เนื่องจากนักศึกษารู้คำศัพท์จำกัด เมื่อต้องการสื่อความหมายบางอย่างที่ตัวเองไม่รู้คำศัพท์ นักศึกษามักจะเลือกใช้คำที่เคยเรียนมาแล้วแทนที่ หรือใช้วิธีการแปลตรงตัวตามภาษาไทย อีกทั้งเมื่อต้องการหาคำศัพท์ก็มักจะใช้พจนานุกรม ไทย-จีน ซึ่งเป็นการแปลแบบคำต่อคำไม่มีการอธิบาย คำศัพท์ภาษาไทยตัวหนึ่งนั้นอาจจะแปลเป็นภาษาจีนได้หลายคำ จึงทำให้นักศึกษาเลือกใช้คำผิดพลาดได้ เช่น

(10) 我们班 90 个同学，分别来自北边、南边、西边和东边。

(นักเรียนห้องเราจำนวน90คน มาจากภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก)

ควรเขียนเป็น 我们班 90 个同学，分别来自北部、南部、西部、东部。

(11) 妈妈让我明年换学校。(แม่ให้ฉันย้ายโรงเรียนปีหน้า) ควรเขียนเป็น 妈妈让我明年转学。

(12) 明天哥哥的毕业天，我想去参加，跟他祝贺 (พรุ่งนี้เป็นวันรับปริญญาของพี่ชาย ฉันอยากไปร่วมแสดงความยินดีกับเขา)

ควรเขียนเป็น 明天是哥哥的毕业典礼，我想去参加，向他表示祝贺。

ตัวอย่างที่(10) เนื่องจากนักศึกษาอาจไม่รู้ว่หากจะกล่าวถึงเขตภูมิภาคควรใช้คำว่า 北部 南部 西部 และ 东部 จึงเลือกใช้คำที่เคยเรียนมาแล้วแทนที่ ตัวอย่างที่(11)และ(12)นักศึกษาไม่รู้ว่มีคำศัพท์เฉพาะที่ใช้สื่อความหมายดังกล่าวได้โดยตรง จึงใช้การแปลตรงตัวจากภาษาไทย ซึ่งเป็นการใช้คำที่ไม่เหมาะสม

2. ข้อผิดพลาดระดับประโยค

ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีลักษณะทางไวยากรณ์คล้ายคลึงกับภาษาไทย กล่าวคือจะไม่มีกรณการเปลี่ยนรูปคำเพื่อแสดงประเภทของไวยากรณ์ เช่น กาลเวลา วาจ หรือพจน์ (เอกพจน์หรือพหูพจน์) ดังนั้น การลำดับคำการใช้คำไม่แท้ (虚词)เช่น คำบุพบท คำสันธานฯลฯ จึงเป็นเรื่องมื่อสำคัญในการสร้างประโยคในภาษาจีน

จากการวิเคราะห์งานเขียนของนักศึกษาพบข้อผิดพลาดระดับประโยค สามารถจำแนกประเภทตามลักษณะของข้อผิดพลาดได้ดังต่อไปนี้

2.1 การตกหล่น

การตกหล่น เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการตกหล่นคำหรือส่วนประกอบที่จำเป็นของประโยค เช่น

(13) 我们一吃海鲜就玩水。(พอพวกเรากินอาหารทะเลเสร็จก็ไปเล่นน้ำ)

ควรเขียนเป็น 我们一吃完海鲜就去玩水。

ขาดส่วนเสริม“完”เพื่อบอกผลของการกระทำ

(14) 我和老师一起去另学校参加一个活动。(ฉันและอาจารย์ไปร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนอื่น)

ควรเขียนเป็น 我和老师一起去另一所学校参加一个活动。

ขาดคำบอกจำนวน“一所” คำว่า“另”เป็นนิยมสรรพนาม แปลว่า อื่น อย่างอื่น ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม แสดงถึงสิ่งที่ชี้ถึงอยู่นอกเหนือขอบเขตที่กล่าวไว้ข้างต้น มักใช้ในโครงสร้าง “另+จำนวน+ลักษณะนาม (+คำนาม)”

(15) 这台笔记本有我说不出来的事。(ในโน้ตบุ๊กเครื่องนี้มีความลับของฉันอยู่)

ควรเขียนเป็น 这台笔记本里有我的秘密。

ขาดคำบอกตำแหน่ง-ทิศทาง“里”เพื่อใช้ร่วมกับ“笔记本”ประกอบเป็นกลุ่มคำบอกตำแหน่ง

(16) 如果你能买，给我打电话吧。(ถ้าคุณซื้อได้ ก็ช่วยโทรหาฉันด้วย)

ควรเขียนเป็น (如果你能买，就给我打电话吧。)

ขาดคำกริยาวิเศษณ์“就”ที่ใช้คู่กับ“如果”โดยส่วนหน้าจะแสดงถึงการสมมติ ส่วนหลังจะบอกผลที่เกิดขึ้นจากการสมมติ

2.2 การใช้คำเกินหรือซ้ำซ้อน

เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการที่นักศึกษายังไม่เข้าใจหลักไวยากรณ์จีนดีพอ ทำให้เพิ่มคำที่ไม่จำเป็นเข้าไปในประโยค การใช้คำเกินปรากฏในลักษณะต่าง ๆ เช่น

(17) 周围很热热闹闹的。(บริเวณรอบ ๆ คึกคักมาก) ควรเขียนเป็น 周围热热闹闹的。

คำคุณศัพท์ในรูปแบบการซ้ำคำจะมีความหมายแสดงระดับอยู่แล้ว จึงไม่สามารถใช้“很”มาขยายได้

(18) 我们尝尝一下，好不好？(พวกเราลองชิมดูดีไหม)

ควรเขียนเป็น 我们尝尝，好不好？/我们尝一下，好不好？

ในภาษาจีนการซ้ำคำกริยา และโครงสร้าง “กริยา+一下” ล้วนแสดงให้เห็นว่ากริยานั้น เกิดในช่วงเวลาสั้น ๆ ไม่นาน หรือมีความหมายว่าลองดู ดังนั้น “尝尝一下” จึงเป็นการใช้คำซ้ำซ้อน

(19) 这个周只能吃方便面了。(สัปดาห์นี้กินได้แต่บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปแล้ว)

ควรเขียนเป็น 这周只能吃方便面了。

“周”เป็นลักษณนามอยู่แล้ว จึงไม่ต้องใส่ลักษณนาม“个”เพิ่มอีก

(20)如果你回来以后给我打个电话。(คุณกลับมาแล้วก็โทรหาฉันด้วย)

ควรเขียนเป็น 你回来以后给我打个电话吧。

ประโยคนี้ไม่ได้แสดงถึงการสมมติ จึงมีคำเชื่อม“如果”เกินมา

2.3 ข้อผิดพลาดด้านการแทนที่

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาเลือกใช้คำไม่แท้และรูปแบบไวยากรณ์ที่ไม่เหมาะสมกับบริบท ได้แก่

2.3.1 การเลือกใช้คำไม่แท้ 虚词 ผิดพลาด เช่น

(21)明天哥哥的毕业天，我想去参加，跟他表示祝贺。(พรุ่งนี้เป็นวัน
 รับปริญญาของพี่ชาย ฉันอยากไปร่วมแสดงความยินดีกับเขา)

ควรเขียนเป็น 明天是哥哥的毕业典礼，我想去参加，向他表示祝贺。

“跟”และ“向”เป็นคำบุพบทเหมือนกัน “跟”มักใช้กับการกระทำที่สามารถมีส่วนร่วมด้วยกันทั้งสองฝ่าย เช่น 我跟妈妈一起吃饭。 ส่วน“向”นั้นสามารถใช้ชี้แจงเป้าหมายของการกระทำได้ หากต้องการสื่อว่าแสดงความยินดีแต่ใครมักใช้โครงสร้าง“向.....表示祝贺”

(22)妈妈大笑的说“太可爱了儿子”(แม่หัวเราะแล้วพูดว่า: “น่ารักเกินไปแล้วลูก”)

ควรเขียนเป็น 妈妈大笑地说：“太可爱了，儿子。”

(23)时间过的真快好像你昨天才去中国留学。(เวลาผ่านไปเร็วมาก เหมือนว่าคุณเพิ่งจะไปเรียนที่ประเทศจีนเมื่อมานี่เอง) ควรเขียนเป็น 时间过得真快，好像你昨天才去中国留学。

ตัวอย่างที่(23)ถึง (24) เลือกใช้คำช่วยโครงสร้าง“的、得、地”ผิดพลาด

(24)如果你能不能来的话请你给我打个电话告诉我一声。(ไม่ว่าคุณ
 จะมาได้หรือมาไม่ได้ ก็ช่วยโทรบอกฉันด้วย) ควรเขียนเป็น 不管你能不能来，请你告诉我一声。

“如果”และ“不管”เป็นคำเชื่อมทั้งคู่ แต่ความหมายต่างกันซึ่ง“如果”แสดงถึงการสมมติ “不管”แสดงเงื่อนไข ในประโยคนี้จึงควรใช้คำว่า“不管”

2.3.2 การเลือกรูปแบบไวยากรณ์ผิดพลาด เช่น

(25)睡得很愉快。(นอกหลับอย่างมีความสุข) ควรเขียนเป็น 愉快入睡。

(26)猜得不难。(เดาได้ไม่ยาก) ควรเขียนเป็น 不难猜。

เนื่องจากอิทธิพลของภาษาแม่ ผู้เรียนมักใช้รูปแบบประโยคตามภาษาแม่ กล่าวคือในภาษาจีนการขยายบทกริยาบางครั้งใช้บทขยายกริยา บางครั้งใช้บทเสริมกริยา แต่ในภาษาไทยนั้นส่วนขยายจะวางไว้ด้านหลังคำที่ถูกขยาย ซึ่งทำให้เกิดข้อผิดพลาดดังตัวอย่างที่ (26)และ(27)

2.4 การลำดับคำไม่ถูกต้อง

เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการลำดับคำหรือส่วนประกอบของประโยคไม่ถูกต้อง เช่น

- (27) 我是现代汉语的泰国萱素南他皇家大学的学生。(ฉันเป็นนักศึกษาสาขาภาษาจีนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา) ควรเขียนเป็น 我是泰国萱素南他皇家大学汉语专业的学生。

ลำดับส่วนขยายบทกรรมผิดพลาด

- (28) 我决定考上大学学习汉语在“泰国萱素南他皇家大学” (ฉันตัดสินใจสอบเข้าสาขาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา) ควรเขียนเป็น 我决定考上“泰国萱素南他皇家大学”学习汉语。

ลำดับตำแหน่งของส่วนขยายบทกริยาและบทกริยาผิดพลาด

- (29) 我一次喝过印度的热奶茶。(ฉันเคยดื่มชานมร้อนของอินเดีย 1 ครั้ง) ควรเขียนเป็น 我喝过一次印度的热奶茶。

ลำดับตำแหน่งส่วนเสริมบทกริยาและบทกริยาผิดพลาด

จากการศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาจีนของนักศึกษา สามารถสรุปเป็นตารางแสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อผิดพลาดที่พบ โดยแยกตามประเภทข้อผิดพลาดได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนครั้งและค่าร้อยละของข้อผิดพลาดในการใช้คำ

ข้อผิดพลาด	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
การเลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน	108	22.69
การใช้คำไม่รับกัน	64	13.45
การใช้คำผิดความหมาย	141	29.62
ข้อผิดพลาดในการใช้คำที่เกิดจากการที่นักศึกษาไม่รู้คำศัพท์	163	34.24
รวม	476	100

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนครั้งและค่าร้อยละของข้อผิดพลาดระดับประโยค

ข้อผิดพลาด	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
การตกหล่น	496	41.06
การใช้คำเกินหรือซ้ำซ้อน	252	20.86
ข้อผิดพลาดด้านการแทนที่	168	13.91
การลำดับคำไม่ถูกต้อง	292	24.17
รวม	1208	100

ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อผิดพลาดในระดับประโยคมีมากกว่าข้อผิดพลาดในการใช้คำ ซึ่งข้อผิดพลาดในการใช้คำนั้น เป็นการเลือกใช้คำผิดพลาด พบได้หลายลักษณะ ลักษณะที่พบมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดที่เกิด

จากการที่นักศึกษาไม่รู้คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 34.21 รองลงมาคือ การใช้คำผิดความหมาย คิดเป็นร้อยละ 29.26 การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันผิดพลาด คิดเป็นร้อยละ 22.69 และการใช้คำไม่รับกัน คิดเป็นร้อยละ 13.45 ตามลำดับ ส่วนข้อผิดพลาดในระดับประโยคนั้น พบข้อผิดพลาดด้านการตกหล่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.46 รองมาคือ การลำดับคำไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 24.17 การใช้คำเกินหรือซ้ำซ้อน คิดเป็นร้อยละ 20.86 และการแทนที่ผิดความหมายเป็นลำดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 13.91

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อผิดพลาดของการเขียนภาษาจีนของนักศึกษาพบข้อผิดพลาดรวม 1684 แห่ง โดยพบข้อผิดพลาดในระดับประโยคมากกว่าข้อผิดพลาดระดับคำ ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดลักษณะดังกล่าวมาจากการกำหนดหัวข้องานเขียนตามหัวข้อที่นักศึกษาได้เรียนในวันนั้น ๆ นักศึกษาจะได้เรียนรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่งก่อนลงมือเขียน ทั้งยังสามารถใช้เครื่องมือสืบค้นได้ทุกชนิด

จากทฤษฎี “Five central Processes” ของ Selinker หรือกระบวนการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาที่สองของมนุษย์ พบว่าข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาจีนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นมีสาเหตุสำคัญสามประการ ประการแรกคือ นักศึกษานำความเคยชินในการใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ไปใช้ในภาษาจีน โดยแปลตรงตัวจนก่อให้เกิดข้อผิดพลาดต่าง ๆ ทั้งในระดับคำและระดับประโยค ได้แก่ ข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เนื่องจากคำเหล่านี้มีคำเทียบเคียงเป็นภาษาไทยซ้ำกัน เช่น ตัวอย่างที่ (1) ถึง (3) ข้อผิดพลาดในการใช้คำเนื่องจากนักศึกษาไม่รู้คำศัพท์เฉพาะ จึงใช้วิธีการแปลตรงตัวจากภาษาไทย เช่น ตัวอย่างที่ (12) และ (13) การเรียงลำดับคำในประโยค โดยเรียงประโยคที่มีส่วนขยายบทความหลายส่วนผิดพลาด เช่น ตัวอย่างที่ (27) การเรียงลำดับส่วนขยายบทความไว้ด้านหลังคำกริยา ซึ่งในภาษาจีนกลางส่วนขยายต้องวางไว้หลังส่วนที่ถูกขยาย เช่น ตัวอย่างที่ (28) การเลือกรูปแบบไวยากรณ์ผิดพลาด เนื่องจากผู้เรียนใช้รูปประโยคตามภาษาแม่ เช่น ตัวอย่างที่ (25) และ (26) การใช้คำไม่แท้ผิดพลาด เช่น ตัวอย่างที่ (21) นักศึกษาต้องการกล่าวว่า “ร่วมแสดงความยินดีกับเขา” จึงเลือกใช้คำว่า “跟” ซึ่งมีคำเทียบเคียงในภาษาไทยว่า “กับ”

ประการที่สองเนื่องจากผู้เรียนยังขาดทักษะการใช้ภาษาจีนทั้งด้านไวยากรณ์และการใช้คำส่งผลให้ผู้เรียนนำเอากฎเกณฑ์ที่เคยเรียนบางประการ ขยายไปใช้ในลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวอย่างที่ (2) เนื่องจากในบทเรียนปรากฏโครงสร้าง “内有.....”(ด้านในมี) นักศึกษาเห็นว่า “里” แปลว่า “ข้างใน” เหมือนกันจึงเขียนผิดเป็น “里有.....” ตัวอย่างที่ (6) นักศึกษารู้ว่า “封”(ฉบับ) เป็นลักษณะนามของ “信”(จดหมาย) จึงนำไปใช้กับ “短信”(ข้อความ) ด้วย ตัวอย่างที่ (17) นักศึกษารู้ว่า “很” สามารถวางหน้าคำคุณศัพท์ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายได้ จึงนำมาวางหน้าคำคุณศัพท์ที่อยู่ในรูปซ้ำคำด้วย แต่การซ้ำคำคุณศัพท์นั้น จะทำให้คำนั้น ๆ มีความหมายแสดงระดับอยู่แล้วจึงไม่ต้องใส่ “很” อีก ตัวอย่างที่ (18) “一下儿” สามารถวางหลังคำกริยา เพื่อแสดงว่าการกระทำนั้นมีระยะเวลาสั้น ๆ หรือหมายถึงลองทำ นักศึกษาจึงนำมาวางไว้หลัง “尝尝”(ชิม) ซึ่งคำซ้ำกริยานั้นแฝงความหมาย “ทดลองดู” อยู่แล้วจึงไม่ควรใส่ “一下儿” ต่อท้าย ตัวอย่างที่ (19) “周” และ “星期” ล้วนแปลว่า “สัปดาห์” “星期” สามารถใช้คู่กับลักษณนาม “个” ได้ นักศึกษาคิดว่า “周” มีวิธีการใช้แบบเดียวกัน จึงเขียนผิดเป็น “这个周”

ประการที่สาม เกิดจากกลยุทธ์ในการเรียนและการสื่อสารของผู้เรียน เนื่องจากในภาษาจีนมีโครงสร้างไวยากรณ์และกฎเกณฑ์ในการใช้คำบางคำที่มีข้อจำกัดในการใช้ที่ซับซ้อน และไม่มีในภาษาแม่ ผู้เรียนจึงเปลี่ยนหลักไวยากรณ์บางอย่างให้ซับซ้อนน้อยลง จึงปรากฏเป็นข้อผิดพลาดในลักษณะการตกหล่นของคำหรือส่วนประกอบของประโยคที่จำเป็น เช่น ตัวอย่างที่ (16) “如果.....就.....” เป็นโครงสร้างประโยคความรวมที่ใช้คำเชื่อมแบบคำคู่ แต่นักศึกษากลับละเลยการใช้คำวิเศษณ์ที่อยู่ส่วนหลัง ตัวอย่างที่ (22) และ (23) การใช้คำช่วยโครงสร้าง“的、得、地” เมื่อนักศึกษาไม่แน่ใจความควรใช้คำไหนมักจะเลือกใช้คำที่เคยเรียนมาก่อน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วนักศึกษาก็จะได้เรียนคำว่า“的”เป็นอันดับแรก จากนั้นจึงได้เรียนคำว่า“得”และ“地”ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อนักศึกษาไม่รู้คำศัพท์ ก็จะใช้คำที่เคยเรียนหรือใช้คำอื่น ๆ ในการอธิบายแทนที่ เช่น ตัวอย่างที่ (10) นักศึกษาไม่รู้ว่าหากจะกล่าวถึงเขตภูมิภาคควรใช้คำว่า 北部 南部 西部 และ 东部 จึงใช้ 北边 南边 西边 และ 东边 ซึ่งเป็นคำที่เคยเรียนมาแล้ว แทนที่ ตัวอย่างที่ (15) นักศึกษาใช้วลี“我说不出的事”(เรื่องที่ฉันพูดออกมาไม่ได้) มาอธิบายคำว่า “秘密” (ความลับ)

ข้อผิดพลาดเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยการฝึกฝนทักษะการเขียนภาษาจีนตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม โดยฝึกจากระดับง่ายไปยาก ตั้งแต่การเขียนอักษรจีน ประโยคความเดียว ประโยคความซ้อน ไปจนถึงการเขียนระดับย่อหน้า และเน้นให้นักศึกษาเห็นถึงความเหมือนและความต่างระหว่างภาษาจีนและภาษาไทย

เอกสารอ้างอิง

ปณิธาน บรรณาธิการ. (2555) นักศึกษาจีนกับข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย. งานวิจัยงบประมาณภายในมหาวิทยาลัย ปังบประมาณ 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

鲁健骥. (1992) 偏误分析与对外汉语教学, 《语言文字应用》, 第 1 期.

鲁健骥. (1994) 外国人学汉语的语法偏误分析, 《语言教学与研究》第 1 期.

鲁健骥. (1999) 外国人学汉语的篇章偏误分析——兼谈拓宽中介语的研究领域, 《第六届国际汉语教学讨论会》.

王建勤. (2009) 《第二语言习得研究》, 北京: 商务印书馆.

中国社会科学院语言研究所词典编辑室编. (2012) 《现代汉语词典 第六版》, 北京: 商务印书馆.

Corder, S. P. (1967) The Significance of Learners' Errors. International Review of Applied Linguistics in Language Teaching, 5, 161-170.